

د پښتو حروف تہجی د زدہ کرې د پارہ

منظومہ

د پښتو قاعدہ

لیکوال

مولانا احمد علی مردانی

ناشر

اسلامی ادبی ٹولنه

0312-9818511

Ketabton.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى عَلٰی النَّبِیِّ الْاَمِّیِّ
دَ ” ا “، بیان

الف نیغ ه ردم ولاړ دے
ورتته گوره سَم ولاړ دے
ننه وی م لاسست دغه الف
ننه وی ن لاسست دغه الف
په صورت نیغه چوک دے
یوه کرنه په صفحه دے
نیغه کرنه تیل ولاړه
حق چي ستاوی هغه غواړه
سَم ولاړ پیمن او قلم دے
ورسره په شک ل سَم دے
دا صورت تیل د الف وی
حقیقت تیل د الف وی
کته امرود دے کته اناردے
شورودې سره هر ببار دے

..... مثالونہ

لـــــــف نـــــــہ جـــــور اـــــــنـــــــار دے
 طـــــــاقتـــــــو ر دے مـــــــزید اـــــــرد دے
 رنـــــــگ ٹـــــــی ســـــــور لـــــــکـــــــہ دـــــــوینـــــــی
 مینـــــــنـــــــخ ٹـــــــی گـــــــورہ دانـــــــی داردے
 جـــــور الف نـــــــہ تـــــــکـــــــی اـــــــم دے
 خـــــــوین دے ہـــــــر بـــــــنـــــــی اـــــــدم دے
 رنـــــــگ ٹـــــــی زـــــــیر، ہـــــــیو کـــــــی غـــــــت دے
 پـــــــہ طـــــــبـــــــعـــــــت ســـــــرہ گـــــــرم دے
 ســـــــر کـــــــنـــــــی دـــــــان گـــــــور، اچـــــــار
 شـــــــو و ر کـــــــنـــــــی دے دـــــــان کـــــــار
 دـــــــالـــــــہ ســـــــرہ پـــــــہ ســـــــر کـــــــنـــــــی
 الف تـــــــل اـــــــوســـــــی ہـــــــر د ر کـــــــنـــــــی
 ایتـــــــدا کـــــــنـــــــی دے اـــــــســـــــلام
 ســـــــر کـــــــنـــــــی الف دے اـــــــن عـــــــام
 پـــــــہ اـــــــم ر و د کـــــــنـــــــی دے اول
 اول تـــــــک دے اـــــــصل
 ســـــــر کـــــــنـــــــی دے اگـــــــی الف

ســـــر کښـــــې د ا بـــــې الف
 د ا کـــــوړ تـــــکـــــې پـــــه ســـــر کښـــــې
 الف بښـــــکـــــارې لـــــراو بـــــر کښـــــې
 د اوښ تـــــکـــــې ا بـــــې ا بـــــې
 ورســـــره الف دُنـــــې ا کښـــــې

د ، ب ، ، بیان

پـــــه صـــــورت کښـــــې ، ب ، ، کښـــــې ده
 ذرېـــــعه بښـــــه د ســـــور لـــــې ده
 یـــــو نـــــقـــــطـــــه د دې نـــــه لاندې
 ، ب ، ، نـــــقـــــطـــــه نـــــه لـــــری باندې
 ورتـــــه گـــــوره ، ب ، ، ده مـــــلاستـــــه
 یـــــا د مـــــه د هـــــر نـــــا راســـــتـــــه
 مثالونه

ب پـــــه ســـــر کښـــــې د بـــــازار ده
 ب پـــــه ســـــر کښـــــې د بـــــیمـــــار ده
 بـــــس ، بـــــاچـــــا ، بـــــسکـــــټ ، بـــــرگـــــر

ب ل ر ی ه ر ی و پ ی ه س ر ر
 س ر ک ن ب ی ب د ب ل ا ک ، ب ن گ ل ی د ه
 س ر ک ن ب ی ب د ب س ت ر ی د ه
 ب ب ا ج ه ک ن ب ی د ه ب ج ل ی ک ن ب ی
 ب پ ی ه س ر ک ن ب ی د ه ب ی ن ل ی ک ن ب ی
 ب پ ی ه س ر ک ن ب ی د ب ن گ ک ا ل د ه
 ب پ ی ه س ر ک ن ب ی د ب ل ل د ه
 ب ی ن ک د ا ب د ه ب ر ی ا ن ی ک ن ب ی
 س ر ک ن ب ی ب د ه ب ا د ش ا ه ی ک ن ب ی
 د ب س ت ی پ ی ه س ر ک ن ب ی ب د ه
 ب ر ی ا ن ی ک ن ب ی د م ز ی د ه
 ب ی ن ی ن ی ه ب ر ش د ج ه ا ن ج و ر د ی
 د و ی خ ت و ل ی ه ح ی و ا ن ج و ر د ی
 پ ل ا س ت ک ن ی ه ه م ه ر خ و ا ت ی ه
 د ا پ ی ه ه ر ی و م ک ا ن ج و ر د ی
 ب ی ن ی ن ی ه ب ط ح ی د ج ه ا ن د ی
 د ا خ و ش ح ا ل ی ه پ ی ه م ی د ا ن د ی
 د ا پ ی ه ز م ک ی ه پ ی ه ا و ی و ک ن ب ی

دا اوسسی زمونہ پر کوٹھو کنبی

.....

د ” پ “ بیان

پ د لانہ دی تہ ککی دری وی

نور بہ شگل ئی د بی وی

..... مثالونہ

پیاز، پیسنسل د پالک سر کنبی

پ راخی پی لراو بر کنبی

ابتدا کنبی پ پارتہی کنبی

ابتدا کنبی پ پیالہی کنبی

پ پالنگ پ سرہ دے پان

پ سرہ دے پ پاکستان

پارک، پاپر، پالش د پ نہ

خان خبر ساتہ لہ دی نہ

پی سرہ جوہ پیالہی دہ

گرمہ، یخہ پیہ کنبی چہ دہ

کلہ کلہ ورتہ گورم

ڊڪڪه ڊڪڪه چڇي لڪه پي ده
 جوڙپڪي ڏٽڪي پي نه
 دا هواراڻي لڪه دي نه
 پيه بجلي باندي ڏڪار دے
 خالي نه دے لڪه فائدي نه

د ” ت “، بيان

ت جوڙپري هم ڏبي نه
 اول ٽڪي لڪر ڏي نه
 پاس پيه ت کني ٽڪي دوه وي
 هر ٻوت پيه دي خائسته وي
 ور سه تبه رجوڙپري
 ملاسته داليڪلے کي پري
 مثالونه

ت تحفه کني ده پيه سر کني
 ت توبه کني ده پيه سر کني
 پيه تار يخ کني ت اول ده

مـــــدام دا حـــــصـــــه د تـــــل ده
د تـــــرکـــــي پـــــه اـــــبتـــــدا کـــــنـــــي
ت بـــــه وويـــــنـــــي پـــــه د نـــــيا کـــــنـــــي
تسبيـــــح ســـــره پـــــه آغـــــاز کـــــنـــــي
ليک لـــــري پـــــه خپـــــل انـــــداز کـــــنـــــي
ســـــر کـــــنـــــي ت پـــــه تـــــرانـــــه کـــــنـــــي
تيل ، ســـــره تـــــکـــــي تـــــالـــــه کـــــنـــــي
ســـــر کـــــنـــــي ت ده تـــــلاوت کـــــنـــــي
ده اـــــخـــــر کـــــنـــــي اـــــخـــــرت کـــــنـــــي
تـــــي نـــــه تـــــبر د جـــــهان دے
ضـــــرورت د هـــــرانـــــسان دے
دا اـــــخـــــنـــــگل کـــــنـــــي پـــــکار پـــــري
قيـــــمتـــــي دغـــــه ســـــامـــــان دے
تـــــي نـــــه تـــــلـــــه تـــــول د پـــــاره
د هـــــر چـــــاده مـــــددگـــــاره
پـــــه دگـــــان کـــــنـــــي د انـــــسان وي
نـــــه ده نـــــه ده دا بـــــيکـــــاره

.....

د ” ت “ بيان

تې لـــــــه ت نـــــــه شـــــــه شـــــــه جـــــوړولـــــــي
 کـــــــه تـــــــه لړ شـــــــه شـــــــه شـــــــان کـــــړولـــــــي
 چـــــې کـــــــنډه ت تـــــــه پـــــــه مـــــــلا شـــــــي
 تې بـــــــه جـــــوړه د دُنـــــــيا شـــــــي
 پـــــــه صـــــورت کـــــــنډې ســـــــمـــــــه تـــــــې ده
 دالـــــــي کـــــــلـــــــې تـــــــا چـــــې تـــــــې ده
 پـــــــه کـــــــنډې ، والـــــــې بـــــــدلـــــــه
 راروانـــــــه لـــــــه ازلـــــــه

..... مثالونه

تـــــــينک او تـــــــپ هـــــــم پـــــــه تـــــــر يـــــــکتـــــــر کـــــــنډې
 تې اول ده پـــــــه تـــــــين کـــــــر کـــــــنډې
 تې پـــــــه ســـــــر کـــــــنډې هـــــــم د تـــــــال ده
 تـــــــات ، تـــــــکت تې کـــــــنډې دا هـــــــر حـــــــال ده
 تـــــــست پـــــــه تـــــــي وي ، پـــــــه تـــــــو کـــــــرې کـــــــنډې
 تې ده ســـــــر کـــــــنډې پـــــــه تـــــــر الـــــــې کـــــــنډې
 تې پـــــــه ســـــــر کـــــــنډې د تـــــــافـــــــي ده
 پـــــــه تـــــــريفک کـــــــنډې پـــــــه خـــــــپل ثـــــــائـــــــي ده

تہی سہرہ تہو پوی د سہرہ
 پہ سہر کپے ہر بشاردہ
 دگرمہی نہہ حفاظت دے
 حفاظت لہہ یخ اثار دہ
 تہی سہرہ سور تہماتہردے
 دستیاب پہ لہراو بپردے
 دا خوراک زہونہ د تہو لو
 پہ دوکمان کنہی پروت بہردے

.....

د ، ث ، بیان

ث دپاسہ تہکی دری وی
 خنگ چہ تہکی دری د پی وی
 فرق دا دے دغہ پہ پاس وی
 لاندی پ کنہی پہ اس پاس وی

..... مثالونہ

د ثانی پہ سہر کنہی ث دہ
 خالی کی کلہ د فائدی دہ؟

سر کنبی ٹی دہ مدام ٹننا کنبی
دہ ڈالٹ سر ابتداء کنبی
ٹویو ہ دہ ٹمی ن ہ دہ
اول دلت ہ ٹ پرت ہ دہ
د وارٹ تہ کی اخی کنبی
د حارٹ تہ کی اخی کنبی
پہ ٹا قیب کنبی ٹ اول دہ
دہ ڈواب پہ سر کنبی تل دہ
ٹ قافت ل ہ ٹ شور دے
دایہ ان دے ا دی دے
ٹ ثبوت سرہ پہ سر کنبی
ہمیشہ ہ کاری ہ رد کنبی
ٹی نہ تہ کی جو پٹم دے
ط ا ق ت و ر دے ، ط ا ق ت و ر دے
منہ ڈی ڈکی دی ل ہ دہ
دا صحت ل ہ دہ ڈبش دے

.....

.....

د پښخو تیکو خاندان

د پښخو تیکو ودا کور دے
 یو ئی شکل پیسه هر لور دے
 پیسه صورت کښی تپول یوشان دی
 پیسه نقطه و بیل پیسه جهان دی
 دغه پیسه او پیسه او تپی ده
 تپی سره پیسه خوا کښی ئی ده

.....

د "ج" بیان

جیم تپه گوره پیاس سپور می ده
 پیاس لک پی ئی ده نری ده
 پیاس صورت ئی سم دلور دے
 دغه جیم دکلی کی کور دے
 مینخ کښی تکی یو نقطه وی
 د هر جیم دغه حصه وی
 تپش یو خال ئی پیسه بدن وی
 ورسره بنسکلی ئی تن وی

..... مثالونه

جنوري هم په جادوپه جادو کښي
 جيم شامل دے په جارو کښي
 جوړ لسه جيم نه تکه کي جيج دے
 په اخر کښي جيم د جيج دے
 سر کښي جيم د جام او جمال دے
 جيم په سر کښي د جلال دے
 جگ د جون، جواب په سر کښي
 د تکه کي جناب په سر کښي
 جيم په سر کښي د جهاد دے
 دا آغ از دے دا بُنياد دے
 د جوس جيم نه ابتدا وی
 سر کښي د جولائی وی
 د جفاپه سر کښي جيم دے
 د جزاء په سر کښي جيم دے
 د جوسر، جامن په سر کښي
 جيم مدام وی په هر در کښي
 سر کښي جيم دے د جننت

جیـم دے سـر کښـي دَ جـدَت
 سـر کښـي جیـم دے دَ جـا پـان
 جیـم دے سـر کښـي دَ جـا نـان
 سـر کښـي جیـم دے پـه جـذـبـه کښـي
 پـه جـنـون کښـي ، جـزـیرـه کښـي
 جیـم سـر رـه تـکـي جـهـاز دے
 الـو تـو نـکـي لـکـه بـاز دے
 ذـرـعـه دَ تـلـو راتـلـو دہ
 دِـر اُـچـت ددۀ آواز دے
 دَ جـهـنـدِ دے جیـم پـه سـر کښـي
 بـرـه بـرـه وِ هـر دـر کښـي
 زـمـونـر دوه رنـگـه جـهـنـدِ دہ
 دا بـه خـنـگ وِ سـتـانـظـر کښـي

.....

دَ ” غ “ بیان

پـه پښتـو کښـي تـکـي جیـم دے
 پـه صـورت سـر تـهـول جیـم دے

وجود خټه لری په مینځ کښې
 نقطه نه لری په مینځ کښې
 همزه بیره ئې په تن وی
 دغه څیم د هر وطن وی
 د جیم، څیم یو خاندان دے
 د هر یو جُدا مکه کسان دے
 د هر یو جُدا آواز دے
 مینځ، اڅر دے کټه آواز دے
 څیم د زې آواز یو وشه کسان دے
 خو بیل بیل ئې خاندان دے
 مثالونه

څائې کښې څیم دے په اول کښې
 دامدام وی دې محل کښې
 څیم په سر کښې د څنگل دے
 څنن اورور لسه کور خپل دے
 ونې ډیرې دی بې شمیره
 علامت ئې دغه تل دے
 څیم د څوان په ابتدا کښې

دالوستی شیی پسه دُنیا کنبی
دَ خزان پسه شان تیریری
خوانسی نه بیکاری بابا کنبی

.....

دَ ” چ “ بیان

میننخ کنبی درې تہکی دَ چ وی
خیم کنبی برہ تہکی درې وی
نور صورت ئی تہول دَ جیم دے
نہ دا چ دہ، نہ دا خیم دے
تل ئی میننخ کنبی درې نقطی وی
جیم نہ بیل مدام پسه دے وی

..... مثالونہ

دَ چمپار پسه سر کنبی چ دہ
دَ چنار پسه سر کنبی چ دہ
سر کنبی چ مدام دَ چال وی
ستا کتہ دے تہکی تہ خیال وی
چ سرہ آغل از دَ چیم دے

ورسره تپکـــــــــــــــــي حسيــــــــــــــــن دے
 د چـــــــــــــــــالاک پـــــــــــــــــه ايتـــــــــــــــــدا کښـــــــــــــــــي
 چ د چـــــــــــــــــاک پـــــــــــــــــه ايتـــــــــــــــــدا کښـــــــــــــــــي
 د چـــــــــــــــــاک لـــــــــــــــــپ د چـــــــــــــــــار شور و کښـــــــــــــــــي
 چ راڅـــــــــــــــــي پـــــــــــــــــه دې مـــــــــــــــــوقـــــــــــــــــع و کښـــــــــــــــــي
 خـــــــــــــــــرچ کښـــــــــــــــــي چ پـــــــــــــــــه اختـــــــــــــــــام ده
 کـــــــــــــــــچ او پـــــــــــــــــرچ کښـــــــــــــــــي پـــــــــــــــــه تـــــــــــــــــمـــــــــــــــــام ده
 د چـــــــــــــــــرگ ســـــــــــــــــر کښـــــــــــــــــي چـــــــــــــــــي مـــــــــــــــــدام وې
 خـــــــــــــــــوښ مـــــــــــــــــدام د خـــــــــــــــــاص او عـــــــــــــــــام وې
 دا ســـــــــــــــــحـــــــــــــــــر وائـــــــــــــــــي بـــــــــــــــــانگـــــــــــــــــونـــــــــــــــــه
 نـــــــــــــــــوره شپـــــــــــــــــه دده آرام وې
 چـــــــــــــــــي چتـــــــــــــــــري ســـــــــــــــــره پـــــــــــــــــه ســـــــــــــــــر کښـــــــــــــــــي
 نـــــــــــــــــه ښکـــــــــــــــــار يـــــــــــــــــرې دا پـــــــــــــــــه نـــــــــــــــــمـــــــــــــــــر کښـــــــــــــــــي
 هـــــــــــــــــر کـــــــــــــــــلـــــــــــــــــه چـــــــــــــــــي بـــــــــــــــــاران راشـــــــــــــــــي
 راښکـــــــــــــــــاره شـــــــــــــــــي لـــــــــــــــــر او بـــــــــــــــــر کښـــــــــــــــــي

.....

.....

د ” ش “ بیان

خیم کبھی بھرہ تہ کی دری وی
 خنگ چھی مینخ کبھی دری دچ وی
 نور صورت ئھی تہول دجیم دے
 پیہ نامھی سہرہ دا خیم دے
 مثالونہ

خیم خپلھی سہرہ پیہ سر کبھی
 دادے تل وی ستان نظر کبھی
 حفاظت پیہ دی د خپو وی
 پکار پری ہر سفر کبھی
 خیم خادر سہرہ پیہ سر دے
 پت پیہ دی سہرہ بشردے
 دہر چھا پیر پکار پری
 زنانہ دہ او کٹہ نردے

.....

د ” ح “ بیان

سَم د جیم پیسه شان دا حی ده
دا صفا ده بی نقط بی ده
..... مثالونه
حوض ، حمام جوړ دے لسه ح نه
خان خبر ساته لسه دي نه
سر کښی ح تل د حاجی ده
ابتدا د ح ل وائی ده
ح سره جوړ حکومت دے
ح سره حق ، حقیقت دے
ح سره حسن ، حسین دے
ح اول ده پیسه حلقه کښی
پسه حکم ، تکی حصه کښی
د حسن ده ابتدا کښی
د حسین ده پیسه وینا کښی
حی شورو کښی د ح ل ووی
خوشبه د زمبا او ستاوی

حلـوائـی سـره دگـان کښـی
مـدام دلتـه پـه دنیـا وی
.....

د “خ” بیان

دا چـې ح پـسـې دا خ ده
بیلـه کـله لـه نـقـطـې ده؟
یو نـقـطـه ئـې پـاس پـه تـن شـته
دخ دا صـورت بـدن شـته
نـوره تـولـه سـم خ ده
تـالـیـد لـې چـې خـنـگ ح ده
مـشـران هـم داسـې وائـی
کـشـران هـم داسـې وائـی
یو نـقـطـه د خ پـه سـروى
کـه سـتـا سـر تـه ئـې نـظـروى
..... مثالونه

سـر کښـې خ د خـلافت وی
خ سـر کښـې د خـیریت وی

پاس په خ بهره نقطه وی
د ح پاکه پاس حصه وی

.....

د شپړو تګو خاندان

شپړ دا تګی څنگ په څنگ دی
هم جدا دی په یو رنگ دی
جیم ته گوره پاس سپور می ده
خو په تن ئې پاس لکې ده
چې صورت ئې سَم د لور وی
دا به جیم د کلسی کور وی
مینځ کښې تګې د هر جیم وی
همزه به به په په څیم وی
نور په شکل دوی شان دی
دوی د یو کور خاندان دی
مینځ کښې درې تګی د چې وی
څیم کښې به تګی درې وی
ح اوخ دواړه یو شان وی
بس جدا په یو نشان وی

ح خاالی لسه هر نقطه طي نه
 خان خبر ساته لسه دې نه
 خ نقطه لسه لری په سر
 ورتنه اوکړه لپړنظ
 یو نقطه طي سره دوی بیل دی
 نور یوشان په هر محل دی
 پاس په خ بهر نقطه وی
 دح پاکه پاس حصه وی
 شپړ دا تکی خنگ په خنگ دی
 هم جدا دی، هم یو رنگ دی
 په نقطه طول یو بل بیل دی
 محل ونه ئی بدل دی
 په شکلو نو ټول یو شان دی
 په نقطه و بیل په جهان دی
 آوازونه ئی بدل دی
 خک په دا حرفونو بیل دی

.....

.....

د ” د “ بيان

تـيـسـتـ وـي تـيـسـت هـغـه هـر حـال
 مـلـا کـلـه لـږه لـږي دا دال
 نـه نـقـطـه ئـي پـه صـورـت شـته
 تـل ئـي دـغـه شـنـا خـت شـته
 مثالونه
 دال پـه سـر کـښـي دـادا دـه
 څـنـگ چـي سـر کـښـي دـانا دـه
 دال هـر خـوا تـه پـه دـعا کـښـي
 دال دوات سـره دـئي سـا کـښـي
 مـدـام سـر کـښـي دـدرزـي وـي
 جـوړه دال نـه دوا تـي وـي
 دال پـه دـين کـښـي پـه دـريـسار کـښـي
 داغ کـښـي دال ، مـدـام دـريـسار کـښـي
 دـيگ لـه دال نـه جوړ هـر خـوا تـه
 مـلـا دـداغ دـدليـل دـه مـا تـه
 دال پـه دوسـت کـښـي تـل پـه سـروـي
 درد کـښـي دال پـه لـراو بـروـي

دال دُک_____ان کُنہی م_____لاوِی پری
 دال درِی_____ان کُنہی م_____لاوِی پری
 دروازہ کُنہی_____ی دال اول دے
 ضرورت دَ ک_____ور م_____حل دے
 الم_____ارو کُنہی پ_____ہ ک_____ر کو کُنہی
 ب_____س ص_____ورت تُہی ل_____ر ب_____دل دے
 دال پ_____ہ س_____ر کُنہی دَ دوات دے
 ب_____ند ب_____وت ل_____ دَ ب_____ہ ص_____فات دے
 ح_____ف_____اظ_____ت دَ س_____ی_____ا_____ہی ک_____ری
 داس_____ہی د_____لت_____ہ د_____ہ د_____ہ ذات دے

.....

دَ ” پ “ بیان

دال پ_____س_____ے م_____حل دَ دال دے
 پ_____ہ ص_____ورت س_____رہ س_____م دال دے
 ب_____س ک_____ن_____ہ ل_____ری پ_____ہ ت_____ن دا
 ب_____ہی ن_____ق_____ط_____و د_____ت_____ہ ب_____دن دا
 دا ح_____ال_____ت دَ ہ_____رِی_____و دال وی
 پ_____ت_____ ل_____ہ چ_____ان_____ہ د_____ہ ح_____ال وی

..... مثالونه

ډانگ کښي ډال پښه ابتدا کښي
 ډول کښي ډال دے ويندنا کښي
 ډاک کښي ډال مدام پښه سر روی
 ډرم کښي ډال پښه لراو بروی
 ډال ډیره کښي پښه ډولسي کښي
 ډال دي سر ته پښه ډگرې کښي
 سر کښي ډال پښه دَ ډال روی
 سر کښي ډال دَ هر ډاکه روی
 ډال پښه سر کښي دَ ډولکسي وی
 سر کښي ډال دَ ډگرې ډوگسي وی
 ډال پښه سر کښي دَ ډبسي دے
 څيز پښه دي بيچ قيمتي دے
 رنگ پښه رنگ دا پښه جهان دی
 دا اعلا هـ م ، داردی دے
 ډول سره دے ډال پښه سر کښي
 غم کښي نښه وی لراو بروی
 پښه بنډو کښي وی مدام دا

رابنڪـساره شـى پـه نظـر كـنـيـي

.....

د ، ذ ، بيان

ڊال پسـي مـ حـ ل دـ ذـال دـي

يـو نـقـطـه لـري نـور دـال دـي

يـو نـقـطـه لـري دـ پاسـه

ذال جـو پـي سـتـا دـ لاسـه

مـلائـي تـيـه هـر سـاعتـ وـي

دا دـ ذـال تـ حـ قـيـقـتـ وـي

خـال ، نـقـطـه ئـي پـاس پـه تـن دـه

نـخـه يـو ئـي پـه بـدن دـه

..... مثالونه

ذخـيرـه كـنـيـي ذـال پـه سـر دـي

كـسـار اعـلا بـه دـه نـر دـي

دا چـي نـن خـه ذخـيرـه شـي

دا صـبـالـرـه تـو بـه شـي

ذال پـه ذـكـر كـنـيـي اول دـي

د ســکــون دغــه عــمــل دے
خــنــگ چــي ذات او ذرې عــه دده
ذال ســر ه ذهــن ذائــق عــه دده

.....

د ” ر “ بيان

دغــه نــا ســتــه کــرې رې دده
خــالــي دالــه هــر نــقــطــي دده
ســم د لــو ر پــشــان کــرې دده
پــا ســپــو وړمــي نــي رې وړه دده
چــر هــائــي ســم د لار دده
چــر هــائــي د کــلــي نــي ر دده

..... مثالونه
.....

ســر کــنې ر د رې ل ، ر ســي دده
مېنــغ کــنې رې د الــمــارې دده
ر د راز کــنې پــه ر فــتــار کــنې
ر ا خــر کــنې پــه بــازار کــنې
ر رومــال کــنې پــه رېنــم کــنې

سر کښي رې ده پښه رحم کښي
 رنگ کښي رې مښام اول کښي
 په خپل څائي مخصوص محل کښي
 رې اول ده پښه رکښه کښي
 وي مښام دغې حصې کښي
 پښه سورلي زمونږ د ټولو
 د وړو، لویو، هم څولو
 رې راڅي د ريل شورو کښي
 چرته کينه ئې ډبو کښي
 سَم د غوا پښه شان آواز ئې
 سَم د مار پښه شان انداز ئې

د ” پ “ بيان

چي کښي وږه پښه رې شي
 جوړه هلې سَم پې شي
 دا پښه بي طرف مښام وي
 هلې رې به د کلام وي
 نور صورت ئې ټول د رې دے

دا بیـــــــــــــــــان چـــــــــــــــــي تـــــــــــــــــي ـــــــــــــــــول دَړي دے

..... مثالونه
.....

ړي دَړونـــــــــــــــــد ســـــــــــــــــره روانـــــــــــــــــه

مـــــــــــــــــلگـــــــــــــــــرتيـــــــــــــــــائي لـــــــــــــــــه پـــــــــــــــــخوانـــــــــــــــــه

نـــــــــــــــــه څـــــــــــــــــه بڼـــــــــــــــــکاري ورتـــــــــــــــــه دلتـــــــــــــــــه

نـــــــــــــــــه څـــــــــــــــــه بڼـــــــــــــــــکاري ورتـــــــــــــــــه هلتـــــــــــــــــه

ړپـــــــــــــــــه جوړ کـــــــــــــــــني پـــــــــــــــــه اڅر کـــــــــــــــــني

تـــــــــــــــــکي زور کـــــــــــــــــني پـــــــــــــــــه اڅر کـــــــــــــــــني

.....

د ” ز “، بيان

چـــــــــــــــــي نـــــــــــــــــقـــــــــــــــــطـــــــــــــــــه ري تـــــــــــــــــه پـــــــــــــــــه ســـــــــــــــــر شـــــــــــــــــي

زي پـــــــــــــــــه شـــــــــــــــــکل بـــــــــــــــــرابر شـــــــــــــــــي

چـــــــــــــــــي نـــــــــــــــــقـــــــــــــــــطـــــــــــــــــه کـــــــــــــــــله پـــــــــــــــــه ري شـــــــــــــــــي

هـــــــــــــــــلـــــــــــــــــه شـــــــــــــــــکل جوړ دَړي شـــــــــــــــــي

د ا نـــــــــــــــــقـــــــــــــــــطـــــــــــــــــه د ر ا دَړي پـــــــــــــــــه ســـــــــــــــــه

شـــــــــــــــــابـــــــــــــــــه زي نـــــــــــــــــي ســـــــــــــــــه د ل ا ســـــــــــــــــه

چـــــــــــــــــر هـــــــــــــــــائي د ل و ب و س مـــــــــــــــــه

ر، پ، ز ده م-----حت-----رم-----ه

..... مثالونه

زې زنه څي سر سره تپلے

م م م م م داسې ليدلے

دا د اوسپنې كې كړے وى

دا ت-----ه نه پيژنې وکے؟

زې پي سر كې د زمري ده

ور سره گرانه دوستي ده

څنن اور خو څنن اور وى

د انسبان ميننه خوبسي ده

.....

د ” ژ “ بيان

چې نقتطې شې درې د پاسه

زې شې جـوره سـم د لاسه

نور صورت ئې ته ول درې وى

دا چې دلته جـوره ژې وى

..... مثالونه

ژې د هـ ر ژيـ مـ لـ گـ رـ مـ
کـ لـ هـ کـ لـ هـ کـ پـ رـ خـ بـ رـ مـ
د ا ن سـ د ا ن و ی د ح یـ و ا ن و ی
د ا گـ و ا ه د مـ ې شـ ر ا ر ا و کـ لـ مـ

د ” پ “ بیان

چـ مـ شـ کـ ل سـ مـ هـ رـ مـ د هـ
پـ مـ نـ مـ مـ مـ مـ مـ مـ مـ د هـ
ل ا ن د ی ب ا ن د ی ئ ی ن ق ط ط ی د ی
ن خ ب ن ا ن ی د غ م ه د پ ی د ی

..... مثالونه

پـ مـ لـ گـ رـ مـ د پـ لـ مـ مـ د هـ
د بـ ر ا ر ا ن سـ ر ه یـ و و خـ ا ئـ مـ د هـ
کـ لـ هـ کـ لـ هـ و ی بـ ر ا ر ا ن کـ نـ مـ مـ
مـ د ا م نـ مـ و ی پـ مـ هـ جـ هـ ا ن کـ نـ مـ مـ

بـرـه وروستـو لـه مـا بـنـمـ وـي
 دـرـنـه اـدا وـسـيـلـه دـه
 دـرـنـه اـبـنـه ذـرـيـه دـه
 پـه سـپـوړـمـي کـنـي سـيـن تـمـام وـي
 پـه نـظـر د خـص او عـام وـي
 دا کـمـي پـري يـا غـتـي پـري
 بـرـه تـا تـه چـي بـکـار پـري

د ” ش ” بيان

شـيـن لـه سـيـن لـه لـر جـدا دـمـه
 بـيـل پـه دري نـقـطـو صـفـا دـمـه
 دري غـا بـنـو نـه هـم د شـيـن وـي
 خـنـگ چـي دري غـا بـنـه د سـيـن وـي
 دري نـقـطـي ئـي پـه غـا بـنـو نـو
 يـا د کـر پـه د لـه کـتـابـو نـو
 مثالونه
 شـا د و نـا سـتـه شـيـن سـر ه دـه

شکـور سـرہ ، گـبـن سـرہ دہ
 شـبـن شـور و کـبـنـی دَ شـاد و وی
 بـنـہ بـنـکـارہ دا پـہ کـتـو وی
 شـکـور کـبـنـی شـبـن مـدـام شـور و کـبـنـی
 بـنـہ اـسـان دے پـہ لـو سـتـو کـبـنـی
 شـکـور جـور شـو مے دے روتـو لـہ
 دا جـور شـو مے دے ژونـد و لـہ

دَ ” بن “ بیان

دا پـہ شـبـن پـسے چـی بـنـن دے
 پـہ صـورت سـرہ سـم سـبـن دے
 لـانـدـی بـانـدـی دوه نـقـطـی دے
 دَ مـیـنـغ غـابـن سـرہ نـزـدـی دے
 مثالونہ

بـنـن دَ بـنـکـر مـدـام پـہ سـر و ی
 دا پـہ سـر دَ خـنـنـا و ر و ی
 غـوا ، غـوا ئـی تـہ نـظـر اُکـر ۴

ښکـر د مـيـخـي بـر اـبـر وـي
 ښـخـه کـور کـښـي نـاسـتـه ښـه وـي
 پـه دـي نـاسـتـه دـا دـر نـه وـي
 هـر طـرف تـه دـي دـا نـه څـي
 هـسـي نـه چـي بـيـا خـفـه وـي

د ”س، ش، ښ“، خاندان

سـيـن او شـيـن دـه او کـه ښـيـن دـه
 هـر يـو تـه کـي ډـيـر حـسـيـن دـه
 چـي د سـيـن تـه کـي دري مـل شـي
 سـيـن پـه شـيـن سـر هـ بـد ل شـي
 لـانـدـي بـانـدـي کـه نـقـطـي وـي
 ښـيـن بـه جـوړ پـه قـاعـدـي وـي
 دري غـاښـونـه ښـي پـه تـن وـي
 کـه د سـيـن ، شـيـن ، ښـيـن بـد ل وـي
 يـو دـوي دـه خـانـدـان
 بـيـل آواز ښـي بـيـل ښـي شـان

د ” ص “ بیان

ورپسی تہ کھی دے صساد
دَنقَطی نہ دے آزاد
دَمہی پہ شان تہ سردے
دابھی خلی دے بی وزردے
نور صورت تہ تہول دَسین دے
بیکلی صساد دے بہترین دے
..... مثالونہ

صاد پہ سر کبھی د صابون دے
ضرورت ددی ژونہ دون دے
ذریعہ بہ د پکھی دہ
چھی بدن پاک وی سکون دے
د صندوق پہ سر کبھی صساد وی
دل رگی ہی ہم د فولاد وی
شتہ وارہ اولو تہی دنیسا کبھی
صساد تہ کھی تہی ابتدا کبھی
.....

دَ ” ض “ بیان

صَـاـدَ پِـسَـیَ دَ ضَـاـدَ مَـقَـاـمَ دَ مَـی
پِـیـژَـنَـدَ لَـیَ خَـصَـاـصَ اَـوَ عَـمَـاـمَ دَ مَـی
بِـیـلَ جُـدَا دَ مَی ضَـاـدَ لَـیَ صَـاـدَ نَـہ
پِـہَ نَـقَـطَـیَ یَـوَ لَـہَ بُنِیادَ نَـہ
پِـہَ ہرَ ضَـاـدَ بَـرَہَ نَـقَـطَـہَ وِی
ضَـاـدَ دَ دِی تَـکَـیَ نَـا مَـہَ وِی
صَـاـدَ اَـوَ ضَـاـدَ دَ وِا رَہَ یَـوَ شَـا نَ دِی
پِـہَ نَـقَـطَـیَ بِـیـلَ پِـہَ جَہانَ دِی
یَـوَ ئَـی کَـو رِیـوَ خَـا نَـدَ ا نَ دَ مَی
دَ ہرِیـوَ جُـدَا پَہ چَـا نَ دَ مَی
..... مثالونہ

ضَـاـدَ مَـدَ ا مَ دَ ضَـعِیـفَ سَـر کَـنِیـی
دَ ا مَـدَ ا مَ سَـا تَ ہَ نَـظَـر کَـنِیـی
تَـل دَ وِی خَـدَ مَ تَ پَـکَـا رَ دَ مَی
تَـا سَـرَہَ کَـئَ مَـلَ پِـہَ لَ ا رَ دَ مَی
.....

د ” ط “ بیان

ضاد پسے مقام دَ طـی دے
دَ الف لانـدی مہـدی دے
دَ مہـسی پـسے سـر الف دے
تـل پـسے دغـی دے
داسـی طـی لیکـسی کیـری
دا بـہ تـانہ نـہ ہیرـری
..... مثالونہ

دَ طـوی پـسے سـر کـسی طـی دے
پـسے ظـروف کـسی چـی خـنگ ظـی دے
دَ ہـر تـکی خـیل مـقام دے
خـیل آواز ئـی بـسے تـم دے
دَ طـاؤس پـسے اـبتـدا کـسی
طـی راخـی مـدام دُنیـا کـسی
پـسے حُسن بـکـلا یـادیـری
خـپو تـسے گـوری خـفـسے کیـری
.....

دَ ، ظ ، بیان

طـي سـرہ پـہہ ٹـنـگ کـنـي طـي دہ
 بـيـلـہ طـي نـہہ پـہہ نـقـطـي دہ
 نـورہ طـي تـل پـہہ صـورـت دہ
 بـہہ بـکـارہ دا ہـر سـاعـت دہ
 مثالونہ

دَ ظـروف پـہہ اـبـتـدا کـنـي
 ظـي رـاٹـي مـدـام دُنـيـا کـنـي
 دغـہ لـو بـي دَ جـہـان دِی
 کـور کـنـي دا دَ ہـر اـنـسـان دِی

دَ ، ع ، بیان

عـيـن تـہہ گـورہ پـورہ لـور دے
 زـمـيـنـدار سـرہ پـہہ کـور دے
 سَمـم تـہہ تـورہ دَ مـيـدان دہ
 يـا سـپـور مـي دَ پـاس اـسـمـان دہ

..... مثالونه

دَ عَقَباب تَه کي لَه عِين نَه
 عمام ، عذاب تَه کي لَه عِين نَه
 ورتَه گوره پَه کښي عِين تَه
 گوره وروره! پَه کښي عِين تَه
 دا عِينک چي دَ نَظ ردي
 دا عِينک چي دَ بَش ردي
 پَه آغاز کښي پَه کښي عِين دَه
 پوهَه خَلق تَهول خبردي

دَ ” غ “ بيان

غِين پَه عِين پَه سَه مدام وي
 پَه نَقَط ي تَه کي تَمام وي
 غِين نَقَط ي سَه رَه جُداد دَه
 غِين چي دَلتَه کښي ادا دَه
 مثالونه

غِين دَ غَوَاتَه کي شورو کښي

غـوړـ کـښـې د ا تـکـې شـوړـوړ کـښـې
وړتـه غـوړـ او فـکـر او کـر او کـر
غـيـن صـفـا تـکـې شـوړـوړ کـښـې

.....

دَ ” ف “ بیان

ف صورت کښې تپولسه بې ده
خو جُدا صرف پسه خلی ده
خلې سـره ئې دـا ئـره ده
دائري بياندي نقطه ده
بني طرف ته ئې سر پروت دے
داسې بنکاري بشر پروت دے

..... مثالونه

فې پسه سر دَ فـوارې ده
مینگ کښې دا دَ بـاغـيـچـې ده
فـواره حـسـن بنـکـلا ده
دیره دیره دَ فـائـدي ده
فـي آغـاز کښې دَ فـتـ بـال ده

فــــــــائــــــــده مــــــــنــــــــده دا هــــــــرحــــــــال ده
 مــــــــيــــــــنــــــــخ ، شــــــــوــــــــرو پــــــــه اــــــــنــــــــتــــــــهــــــــا کــــــــنــــــــي
 فــــــــي رــــــــاتــــــــلــــــــي شــــــــي پــــــــه دُنيــــــــا کــــــــنــــــــي

.....

دَ ” ق “ ، بيان

فــــــــ پــــــــســــــــي دَ ق نــــــــ مــــــــبــــــــر دے
 هــــــــر اُستــــــــا ذ پــــــــوره خــــــــبــــــــر دے
 غــــــــونــــــــد مــــــــونــــــــد دے دَ قــــــــاف صــــــــورت
 کــــــــه تــــــــه غــــــــوار پے حــــــــقــــــــيــــــــقت
 بــــــــي طــــــــرف تــــــــه دَائــــــــره ئــــــــي
 خــــــــنــــــــگ پــــــــه خــــــــنــــــــگ بــــــــره نــــــــقــــــــطــــــــه ئــــــــي
 دو ه نــــــــقــــــــطــــــــي ئــــــــي دِي پــــــــه تــــــــن
 دا و جــــــــود ئــــــــي تــــــــه و ل بــــــــدن

..... مثالونه

قــــــــاف قــــــــالــــــــين کــــــــنــــــــي پــــــــه قــــــــلم کــــــــنــــــــي
 پــــــــه قــــــــمــــــــيــــــــص پــــــــه هــــــــر قــــــــدم کــــــــنــــــــي
 پــــــــه قــــــــيــــــــنــــــــچــــــــي او پــــــــه قــــــــبــــــــضــــــــه کــــــــنــــــــي

سسر کنښي دَ کدو، کباب دے
 سسر کنښي کاف دے پښه کرسې کنښي
 اول تپکي کرا چي کنښي
 سسر کنښي تپکي دَ کمبل دے
 پښه کمال کنښي دا اول دے
 کاف پښه سسر کنښي دَ کشمير دے
 شورو تپکي دا دَ کهي ردے
 دَ کني جوس تپکي اول دے
 پښه کالچ کنښي سسر کنښي تل دے
 دا اول تپکي دَ کمال دے
 کاف شورو کنښي دَ کمال دے
 پښه کاغذ او پښه کابل کنښي
 کاف شورو کنښي پښه اول کنښي
 کاف نښه ډير تپکي جو پښي
 وگي تاتښه نښه ياد پښي

دَ ” گ “، بيان

چي کنيه کاف سره مل شي

ککاف بیه گکاف سره بدل شی
 ککاف نه گکاف داسی جوړیږی
 پیه دی تپول خلیق پوهیږی
 مثالونه
 دگلاس تپک ککاف اول دے
 دگل سرکښی هرخوا تل دے
 پیه گجرات ، گناه ، گرمی کښی
 گکافی ، گارو او پیه گولی کښی
 گکاف شورو کښی دگازرو
 داسپزی ده دخ وړلو
 گکاف سره گدی جوړیږی
 خوک پیه دی به خوشحالیږی؟
 گیس کښی گکاف مدام اول کښی
 راخی گکاف پیه هر محل کښی
 مینځ ، اخر او ابتدا کښی
 گکاف لیدلے شے پیه دنیا کښی
 دگپر پیه سرگوپهی کښی
 مینځ کښی گکاف دے پیه لرگی کښی

جگ کنبی گف پیہ اختتام دے
گف گف حُسن دَ ہر کلام دے

.....

د ” ل “، بیان

لام کونہی اَلتَّعَا صَادَہ
لاس کنبی دا دَ ہر بابِ صَادَہ
..... مثالونہ

دَلیمبو، لوکات پیہ سر کنبی
لام بیہ ستاشی پیہ نظر کنبی
لفظ، لغت جو پدی لام نہہ
تپوس اُکریۃ خاص او عام نہہ
لام پیہ سر کنبی دَلنبکردے
پیہ لالچ کنبی لام پیہ سر دے
لام پیہ سر کنبی دَ لاهوردے
اول تہک کنبی لام دَلوردے
لالتین جو پ مدام دَ لام نہہ
تپوس اُکریۃ دے عوام نہہ

دَرنہا بشبہ وسیللہ دہ
 دَ تار یخ یوہ حصہ دہ
 لہو تہہ جو رہ مدام لام نہہ
 پتہ نہ نہ دہ لہہ عوام نہہ
 پتہ اُودس کنبہی پک کار ی پری
 پتہ بازار کنبہی ملاوی پری

دَ ” م “ بیان

لام پسے شکر کل دَ میم دے
 پتہ آخر کنبہی دَ رحیم دے
 سرئی گول دے غمت ہر خواتہ
 دَ میم شکر کل جو ر شوتاتہ
 مثالونہ

میم سرہ جو رہ مرغی دہ
 نہاستہ برہ پتہ بلہی دہ
 دا خوراک غواہی زمنا نہہ
 ہم خوراک غواہی داستنا نہہ

سر کښي مي م د موم بتي دے
 ضرورت دَ زنگي دے
 مي م شورو کښي دَ مزدور دے
 سر کښي دَ ملک او منشيور دے
 سر کښي مي م هم دَ ماستود دے
 مي م پښه سر کښي دَ مولود دے
 سر کښي مي م دَ هر ماشوم دے
 مي م پښه سر کښي دَ مظلوم دے
 مي م مذہب کښي پښه ماده کښي
 سر کښي مي م پښه مدرسہ کښي
 م م م د کښي مي م اول دے
 رهنما ز موني پرہ تل دے
 مي م پښه سر کښي دَ موسم دے
 مي م آخر کښي دَ آدم دے
 دَ مالتپي پښه سر کښي مي م دے
 پښه آخر کښي مي م دَ ني م دے
 موبائل کښي مي م پښه سر کښي
 اول تپکي م قنبر کښي

ابتدا کښې پېه نقطه کښې
 نعت، نعره، پېه نتیجه کښې
 پېه نسیم، نسل، نظر کښې
 د نایاب تکي پېه سر کښې
 پېه نغمه، نمبر، نشان کښې
 نون اول وی دې مکــان کښې
 نمر کښې نون پېه ابتدا وی
 مخامخ کښې تکي دا وی
 وسیله پېه د رڼه ساده
 ذریعه پېه د رڼه ساده

.....

د ” ن “ بیان

نون د نون پېه شان هر خواته
 یو کونډه لاندې ئې مالاته

..... مثالونه

نون راڅښې مدام آخر کښې
 وی دغه تم مدام آخر کښې

بـون او چـان ئـي مـثـالـونـه
يـاد کـړه نـور داسـي څـيزونـه

.....

د ” و “ بيان

نـون پـسـه هـر خـواتـه واؤ دـه
سـر ئـي گـول پـوره راتـه واؤ دـه

..... مثالونه

واؤ نـه وړـي د جـهـان دـي
دا کـر لـي چـي انـسـان دـي
پـخـي شـوي چـي نـيـنـي دـي
د جـوارو دا دانـه دـي ده
وئـه دا زمـونـږ پـه پـخـوا کـنـي
سـي وړـي د غـه پـه دـنيا کـنـي
دا کـر لـي مـشـرانـو
د دـي کـلـي مـشـرانـو

.....

د ” ه “ بیان

نــاــســتــه گــول وى يــا دوه ســتــرگــي
 يــا دوه هــا کــر ه دا دوه ســتــرگــي
 مثالونه

د هـا کـي پـه سـر کـنـي هـي د ه
 لـو بـه پـيـر ه د مـز ي د ه
 دا قـا مـي لـو بـه د تـو لـو
 ا مـ وړ و لـو ، هـمـ خـو لـو
 د هـلـک تـکـي پـه سـر کـنـي
 هـي بـه سـتـا شـي پـه نـظـر کـنـي
 هـي چـي خـنـگ د ه ا بـتـدا کـنـي
 دا وى مـي نـخ کـنـي ا نـتـهـا کـنـي

د ” ي “ بیان

..... مثالونه

يـي نـه يـو مـه ر ا خـي وړ وړه!
 پـه پـتـو کـنـي د غـه گـوره

د غـوټـي پـه خـنـگ پـرتـه دـه

عـجـيـبـه دـدـي نـقـشـه دـه

.....

د ” ی “ معروفه بیان

خـنـگ پـه خـنـگ پـه کـنـي وـي تـهـکـي

پـه بـنـه رنـگ پـه کـنـي وـي تـهـکـي

د غـه تـهـکـي يـي نـه لـنـدـي

لـنـدـي يـي نـه د ا مـد ا م وـي

مـخـکـنـي زـيـر پـه دـي مـقـا م وـي

لـر پـه زور د ا د ا کـي پـي

د ا چـي کـلـه بـنـکـاره کـي پـي

چـي وـي جـمـع د ا سـمـو نـو

چـي وـي جـمـع د نـو مـو نـو

هـلـتـه کـنـي زـيـاتـه ا کـثـره

د ا مـو نـدـي شـي ا مـه بـشـره !

کـه و ا حـد ا و مـذ کـر وـي

مـجـه و لـه کـه پـه ا خـر وـي

هـلـتـه جـمـع کـنـي مـد ا م وـي

په صورت به به به به تمام وی
 یو سر یو سر دے ، په سر سر یو وی
 یو زمر یو زمر دے ، په زمر زمر یو وی
 دفعه لونه نو په آخر کنډی
 داراتلے شی لراو بر کنډی
 خوری ، ساتی یی مثالونه
 دک لسه دی نه کتبا بونه
 مثالونه

دامین ، گبین په مینځ کنډی
 تل د شین او سین په مینځ کنډی
 معروروفه ئی به مدام وی
 د هر یو ئی خپل مقام وی
 د غریب ئی معروروفه ده
 د نصیب ئی معروروفه ده
 مینځ کنډی ئی د تک کی تیم
 معروروفه ده ئی د نیم
 معروروفه ئی د فقیرده
 دامیرده د اسپرده

دا چي کي گي ره ي سا دي وه ده
 مينځ کني ئي ئي ئي معرفه ده
 مثالون نه ئي هم نور شته
 زيات بنه ډپر په هر يو لور شته

د ” ي “ مخصوصه بيان

دا خاص شوي خاص مقام لسه
 دا بيان نه ده هر کلام لسه
 ددي ي سا مقصد جودا دے
 تلفظ ئي لنډ صفا دے
 نه اوږدي پري په گفتار کني
 هر طرف ته په اظهار کني
 بنه پسته نه نرمه ادا ده
 مخصوصه ټوله دا ي سا ده
 معرفه ئي نه لږ بدل لسه
 هر ادا لرونکي خپل لسه
 لږه لرې موجه ولسي نه
 بيل آواز لري لسه دي نه

میننځ آواز ددې یی اگنانو
 دا کپرۀ ییاد پیه ماشومانو
 مجھولنہ نہ معروروفہ ده
 یاپیہ میننځ کنبی مخصوصه ده
 لاندي باندي پیه کنبی تکی
 باندي لاندي پیه کنبی تکی
 دابنک کاره ئی علامت دے
 بنه بنک کاره ئی شنناخت دے
 مثالونه

میننځ کنبی ئی ده پیه غلبیل کنبی
 میننځ کنبی بنده ده پیه جیل کنبی
 پیه راشپیل تکی کنبی ئی ده
 تل پیه سپیل تکی کنبی ئی ده
 ئی راغلے ده پیه گپر کنبی
 ئی راغلے ده پیه سپر کنبی
 دلته ئی پیه مخصوصه وی
 کی دے نشی چی اُورده وی
 دَ مپز ئی بیلہ دَ تپیل ده

مـخـصـوصـهـ ئـيـ هـمـ د فـهـلـ دـه
د لالتـهـنـ ئـيـ مـخـصـوصـهـ دـه
د رنـبـا بـنـهـ ذـرـعـهـ دـه

.....

د ” ی “ تانیثی بیان

دا چـي وروستـو ئـي لـکـي دـه
بیلـه بیلـه پـه مـرضـي دـه
تـانـیثـي یـا د غـه یـادـه
نـه دـه نـه دـه بـي بـنـیـادـه

..... مثالونه

د تـانـیثـي د تـخـتـي دـه
د کـرکـي هـم د ډوډـي دـه
ئـي اـخـر کـنـي پـه دـري کـنـي
تـانـیثـي ئـي د لـکـي کـنـي
د بـو جـي ، دـري ، کـر سـي دـه
تـانـیثـي ئـي د کـتـوي دـه
د جـي نـي تـه کـي اـخـر کـنـي

تــــانیشــــی یــــاد غــــہ در کنبــــی
 تــــانیشــــی دا دی ئــــی گــــانــــی
 پــــہ یــــادولــــو کنبــــی اســــانــــی

.....

د ” ی ” امریہ بیان

امــــریــــہ یــــا کنبــــی طــــلب وی
 مــــنع خــــہ چــــی ســــتاپــــہ لب وی
 چــــی پــــہ یــــی بــــاندی ہــــمزہ وی
 خــــام خــــادا امــــریــــہ وی
 بــــہ اســــان ئــــی عــــلامت دے
 بــــہ اســــان ئــــی شــــناخت دے

..... مثالونہ

مــــہ خــــوری گــــند بــــلا بازار کنبــــی
 مــــہ اودریــــری چــــرتــــہ لار کنبــــی
 کــــار کــــوی اســــان او گــــران
 یــــادوی اســــان او گــــران
 ولیکــــی ســــبق خــــوش خــــطــــہ

نـقـل کـی سـبـق خـوشـخـط هـ
پـاـخـی پـاـخـی مـوـنـغ دَ پـارہ
هـیـرہ نـہ کـرئ نـیـغـہ لارہ
دغـہ حـکـم دغـہ کـار
دَ بـل مـنـع پـہ گـفـتـار
اـمـر رـہ لـفـظ و نـہ تـول دی
خـا مـخـا دغـہ یـا دـول دی
پـہ کـنـبـی یـی تـل اـمـر رـہ وی
یـی دَ پـا سـہ بـہ ہـمـزہ وی
د ا سـان یـی عـلا مـت دے
بـہ ا سـان یـی شـنـا خـت دے
مـثـال و نـہ ددئ پـر دی
دَ عـا قـل نـہ کـلـہ ہـپـر دی

.....

دَ ” ے “، مجھولہ بیان

د ا پـر تـہ او مـلا سـتـہ تـول ہـ
نـہ راتـلـی شـی نـا سـتـہ تـول ہـ
پـہ پـر تـہ یـی دغـہ یـا دہ

مَلا ددې ســـــــمـــــــه بـــــــر رـــــــیاده
ملاستـــــــه ملاستـــــــه پـــــــه میدان وی
دا چـــــــې چـــــــرتـــــــه کـــــــنـــــــې بیـــــــان وی
مجهـــــــولـــــــه بـــــــانـــــــدې یـــــــاد یـــــــری
یـــــــې خـــــــفـــــــه بـــــــانـــــــدې یـــــــاد یـــــــری
هـــــــر ســـــــاعت پـــــــرتـــــــه پـــــــرتـــــــه وی
چـــــــې ئـــــــې دلتـــــــه تـــــــذکـــــــره وی
..... مثالونه

دا پـــــــه کـــــــور کـــــــنـــــــې چـــــــې تـــــــالـــــــے دے
قـــــــیـــــــمـــــــتـــــــی چـــــــې دا کـــــــالـــــــے دے
مجهـــــــولـــــــه دلتـــــــه کـــــــنـــــــې یـــــــاده
چـــــــې اـــــــخـــــــر کـــــــنـــــــې دا ادا ده
بـــــــل ســـــــپـــــــر لـــــــے دے کـــــــه ازغـــــــے دے
دا کـــــــه بـــــــل تـــــــکـــــــې ســـــــپـــــــرے دے
یـــــــاء مجهـــــــولـــــــه ئـــــــې اـــــــخـــــــر کـــــــنـــــــې
ســـــــتـــــــا مـــــــدام دې وی نـــــــظـــــــر کـــــــنـــــــې
بـــــــل مـــــــنـــــــگـــــــے دے کـــــــه مـــــــپـــــــرے دے
حـــــــفـــــــاظـــــــت لـــــــره کـــــــه ســـــــپـــــــرے دے

پا ا خ ر ت ته ئ ي م ج ه و ل ه
 د ا خ ب ر ه ب ن ه م ع ق و ل ه
 د د ي ئ ي د ا م ث ا ل و ن ه
 د ك ل ه د ي ن ه ك ت ا ب و ن ه

.....

د پښتو پنځه يې گانې

س ک و ل ت ه ل ا ر ي م ا ش و م ا ن ي
 د ا پ ن ن څ ه و ا ر ه ي ي گ ا ن ي
 م ع ر و ف ي س ر ه ك ت ا ب و
 پ ه ك ت ا ب ب ن ك ل ي گ ل ا ب و
 م خ ص و ص ي س ر ه ت خ ت ي و ه
 د ا م ل ا د خ و ش خ ط ي و ه
 ت ا ن ي ش ي س ر ه ب س ت ه و ه
 و ر س ر ه ي و ا م ر س ه و ه
 ا م ر ئ ي س ر ه ق ل ل م و
 د خ ي ل ك ا ر و ر س ر ه غ م و
 م ج ه و ل ه س ت ر ي م خ ف ه و ه
 د ر ن ه د ي ر ه ئ ي ب س ت ه و ه

اُورده دوی ســـــره پـــــه څـــــنګ وه
دا بـــــدل ه لږ پـــــه رنګ وه
څـــــنګ پـــــه څـــــنګ و مے دوی روانې
پـــــه شـــــرېک ه پـــــه څور يانې
چې کوشش کوی دُنیا کېنې
مـــــدام گـــــرځې پـــــه رنېا کېنې
عـــــلم حُـــــن او بـــــک کـــــلا ده
عـــــلم پـــــو ه ه ده رنېا ده
.....

د کتاب وړومبي برخه سرته
وورسیده. الحمد لله

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
وَصَلَّى اللّٰهُ عَلَی النَّبِیِّ الْاَمِّی
دَ اَلْفِ اَوْ بِي خَانْدَانِ

گگواندی ان الف او بے اے دی
خپل خپلوان دے پی او تے اے دی
تہ پی ددوی دے خاندان دے
تہ پی تہولے دے دوی پے شے شان دے
دوہ کورونے شپے حرفونے
پنخے یو خائے یو شکلونے
یو پے تے تن صورت بدل دے
نیغ ولار پے ہر محل دے
دایے ادی پے پی الف
بیے انی پے پی الف
دغے دوہ دی خاندان دے
درنے ہیر نشی انسانے!

.....

دَجیم او دال خاندان

جیم دَجیم یو خاندان دے
چھی دَجیم پے رنگ پے یوشان دے
حھی دَخھی اوسپی پری خواتانہ
پے یو خال بدل دُنیا تانہ
دال دَخا دے پے گواند کنبھی
مدام دا دے پے گواند کنبھی
دال دَزال دَخاندان دے
پے خیل خائی پے قدران دے
دا تہول دوه دی خاندانہ
ھی ردی نشی دا انسانہ!
شپ پراوسپی پری یو محل کنبھی
دری اوسپی پری محل بل کنبھی
شپ پے شکل دی یوشان
دری دَبل دی خاندان

.....

.....

.....

دَ عین خاندان

عین دَ غین دَ کور یو گس دے
دغہ سپین او توریو گس دے
دوارہ ورورنہ میننہ ناک دی
پہہ بدن پہہ کپرو پناک دی

.....

دَ فی خاندان

فی یواخسی اوسی کور کبھی
داسی ژوند وی سَم پہہ اور کبھی
چیئی نیئی نئی خہ خاندان وی
بس یواخائی پہہ جہان وی

.....

دَ قاف خاندان

قاف دَ فی پہہ شان یواخائی
بنئی نہہ دے انسان یواخائی

دَ لام او میم خاندان

میم دَ لام پپه ششان یواځی
دَ ام پپه ششان یواځی
دیر ککته وی خومقتدیان وی
مخکبھی کلله دیر کسان وی؟
نیشته خولک ئی خاندان کبھی
ورسره پپه دې جهان کبھی

.....

دَ نون خاندان

نون دَ نون سره یواځئی وی
بیل پپه یو کربشه تویپی وی
یواځئی دلتته خاندان دے
دوی بیل کور دَ جهان دے

.....

دَ واؤ خاندان

واؤ پپه شکل تپول جُداد دے
تواؤ صورت ئی دَ دُنیا دے

عـجـيـبـه شـكـل و صـورـت ئـي
بـرـه گـوره حـقـيـقـت ئـي

.....

د هي خاندان

هـي يـواځـائـي دوه ئـي سـترگـي
سـم غـم رازي دوه ئـي سـترگـي
پـه خـپـل کـور کـنـي دا يـواځـي
د بـل کـور کـنـي دا يـواځـي

.....

پنځه قسمه ئي گاني

دا پـنـځـه قـسـمـه ئـي گـانـي
دې پـنـتـو و کـنـي راروانـي
مـعـرـونـه پـه کـنـي اول ده
دېـرـه دېـرـه مـسـتـمـل ده
څـنـگ چـي يـادا مـعـرـونـه ده
نـوم د بـلـي مـخـصـوصـه ده
دا خـصـاص شـوي خـپـل مـقـام لـه

دَ پښتو و حسيـن کـلام لــــه
دَ تـانيـث پـه کـنـي يـا يـلـه
نـخـانـه ئـي هـر يـو خـپـلـه
اـمـر يـه يـا يـه اـمـر کـنـي
راڅـي هـر خـوا پـه نـظـر کـنـي
مـجـهـولـه يـا مـلا سـتـه مـلا سـتـه
نـه وى نـه وى دغـه نـا سـتـه
دا پښتـو دَ پښتـو نـو نـو خـوا ده
دَ هـر چـا لـه جـه جـه جـه ده

تحمـت بـحـمـد اللـه و يـتـو فـيـقـه

ربنا تقبل منا انك انت السميع العليم

وتب علينا انك انت التواب الرحيم

وماتوفيقى الا بالله العلى العظيم

وصلى الله تعالى على خير خلقه محمد وآله

واصحابه اجمعين . آمين

يارب الغلمين .

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**